

Poglavlje 33

Ξενοφώντος Ἀπομνημονεύματα Γ 12, 4

Ο tekstu

Sokrat je primijetio da Epigen, jedan od njegovih drugova, nije u dobroj formi. Epigen tvrdi da mu vježbanje ne treba jer nije sportaš. Na to Sokrat iznosi svoje mišljenje o prednostima dobre tjelesne kondicije u ratu, u svim ostalim ljudskim aktivnostima, pa i u duhovnom radu.

Pročitajte naglas grčki tekst.

Xen. Memorabilia 3.12.4

Καὶ πολλοὶ μὲν διὰ τοῦτο ἐκ τῶν πολεμικῶν ἀγῶνων σώζονται τε εὐσχημόνως καὶ τὰ δεινὰ πάντα διαφεύγουσι, πολλοὶ δὲ φίλοις τε βοηθοῦσι καὶ τὴν πατρίδα εὐεργετοῦσι καὶ διὰ ταῦτα χάριτός τε ἀξιοῦνται καὶ δόξαν μεγάλην κτῶνται καὶ τιμῶν καλλίστων τυγχάνουσι καὶ διὰ ταῦτα τὸν τε λοιπὸν βίον ἥδιον καὶ κάλλιον διαζῶσι καὶ τοῖς ἑαυτῶν παισὶ καλλίους ἀφορμὰς εἰς τὸν βίον καταλείπουσιν. οὗτοι γὰρ, ὅτι οὐκ ἀσκεῖ δημοσίᾳ ἢ πόλις τὰ πρὸς τὸν πόλεμον, διὰ τοῦτο καὶ ἰδίᾳ ἀμελεῖν, ἀλλὰ μηδὲν ἧττον ἐπιμελεῖσθαι. εἴ γὰρ ἴσθι ὅτι οὐδὲ ἐν ἄλλῳ οὐδενὶ ἀγῶνι οὐδὲ ἐν πράξει οὐδεμιᾷ μείον ἕξεις διὰ τὸ βέλτιον τὸ σῶμα παρεσκευάσθαι· πρὸς πάντα γὰρ ὅσα πράττουσιν ἄνθρωποι χρήσιμον τὸ σῶμά ἐστιν· ἐν πάσαις δὲ ταῖς τοῦ σώματος χρείαις πολὺ διαφέρει ὡς βέλτιστα τὸ σῶμα ἔχειν· ἐπεὶ καὶ ἐν ᾧ δοκεῖ ἐλαχίστη σώματος χρεία εἶναι, ἐν τῷ διανοεῖσθαι, τίς οὐκ οἶδεν ὅτι καὶ ἐν τούτῳ πολλοὶ

μεγάλα σφάλλονται διὰ τὸ μὴ ὑγιαίνειν τὸ σῶμα; καὶ λήθη δὲ καὶ ἀθυμία καὶ δυσκολία καὶ μανία πολλάκις πολλοῖς διὰ τὴν τοῦ σώματος καχεξίαν εἰς τὴν διάνοιαν ἐμπίπτουσιν οὕτως ὥστε καὶ τὰς ἐπιστήμας ἐκβάλλειν.

Analiza i komentar

Καὶ πολλοὶ μὲν
 διὰ τοῦτο
 ἐκ τῶν πολεμικῶν ἀγώνων
 σῶζονται τε εὐσχημόνως
 καὶ τὰ δεινὰ πάντα διαφεύγουσι,
 πολλοὶ δὲ
 φίλοις τε βοηθοῦσι
 καὶ τὴν πατρίδα εὐεργετοῦσι
 καὶ διὰ ταῦτα
 χάριτός τε ἀξιοῦνται
 καὶ δόξαν μεγάλην κτῶνται
 καὶ τιμῶν καλλίστων τυγχάνουσι
 καὶ διὰ ταῦτα
 τὸν τε λοιπὸν βίον ἥδιον καὶ κάλλιον διαζῶσι
 καὶ τοῖς ἑαυτῶν παισὶ
 καλλίους ἀφορμὰς
 εἰς τὸν βίον
 καταλείπουσιν.

πολλοὶ § 196

πολλοὶ μὲν... πολλοὶ δὲ... koordinacija rečeničnih članova parom čestica

διὰ τοῦτο § 213.2, § 428

ἐκ τῶν πολεμικῶν ἀγώνων § 424, § 103, § 131

σῶζονταιί σῶζω spasiti, izvući; 3. l. pl. ind. prez. medpas.

εὐσχημόνως § 136

τὰ δεινὰ § 103

πάντα § 193

διαφεύγουσι διαφεύγω izbjeći; 3. l. pl. ind. prez. akt.
 πολλοὶ § 196
 φίλοις § 103
 βοηθοῦσι βοηθέω pomagati; 3. l. pl. ind. prez. akt.
 τὴν πατρίδα § 123
 εὐεργετοῦσι εὐεργετέω τινά činiti dobro komu; 3. l. pl. ind. prez. akt.
 διὰ ταῦτα § 213.2, § 428
 χάριτός § 123, § 129
 ἀξιοῦνται ἀξιόω τινός smatrati vrijednim čega; 3. l. pl. ind. prez. akt.
 δόξαν § 97
 μεγάλην § 196
 κτῶνται κτάομαι steći; 3. l. pl. ind. prez. akt.
 τιμῶν καλλίστων § 90
 τυγχάνουσι τυγχάνω τινός domoći se čega, postići što; 3. l. pl. ind. prez.
 akt.
 διὰ ταῦτα § 213.2, § 428
 τὸν τε λοιπὸν βίον § 103, § 82
 ἥδιον § 200, § 204.3
 κάλλιον § 200, § 204.3
 διαζῶσι διαζάω proživjeti; 3. l. pl. ind. prez. akt.
 τοῖς ἑαυτῶν παισὶ § 208, § 193
 καλλίους ἀφορμάς § 200, § 90, § 164
 εἰς τὸν βίον § 82, § 419
 καταλείπουσιν καταλείπω ostaviti; 3. l. pl. ind. prez. akt.

οὗτοι χρή,
 ὅτι οὐκ ἀσκεῖ
 δημοσίᾳ
 ἢ πόλις
 τὰ πρὸς τὸν πόλεμον,
 διὰ τοῦτο
 καὶ ἰδίᾳ
 ἀμελεῖν,
 ἀλλὰ μηδὲν ἤττον ἐπιμελεῖσθαι.

οὗτοι zacijelo ne
 χρή § 492; otvara mjesto infinitivima kao subjektima
 ὅτι οὐκ ἀσκεῖ... ἢ πόλις uzročna rečenica § 518.5, § 468

ἀσκεῖ ἀσκέω vježbati; 3. l. sg. ind. prez. akt.; § 165

δημοσίᾳ prilog izveden od pridjeva δημόσιος

τὰ πρὸς τὸν πόλεμον § 435, § 82; poimeničenje članom § 373

διὰ τοῦτο § 213.2 § 428

ἰδίᾳ prilog izveden od pridjeva ἴδιος

ἀμελεῖν ἀμελέω zanemarivati; inf. prez. akt.

μηδὲν § 224.2

ἦττον § 202, § 137

ἐπιμελεῖσθαι ἐπιμελέομαι τι brinuti se za što, baviti se čime; inf. prez. medpas.

εὔ γὰρ ἴσθι

ὅτι

οὐδὲ ἐν ἄλλῳ οὐδενὶ ἀγῶνι

οὐδὲ ἐν πράξει οὐδεμιᾷ

μείον ἕξεις

διὰ τὸ βέλτιον τὸ σῶμα παρεσκευάσθαι·

ἴσθι znaj; οἶδα znati; 2. l. sg. impt. perf. akt., perfekt sa značenjem prezenta, § 317

ὅτι uvodi izričnu rečenicu § 518, § 467

ἐν ἄλλῳ οὐδενὶ ἀγῶνι § 212, § 224.2, § 131, § 426

ἐν πράξει οὐδεμιᾷ § 165, § 224.2, § 426

μείον § 202, § 137

ἕξεις ἔχω imati; μείον ἔχω biti manje vrijednosti; 2. l. sg. ind. fut. akt.

διὰ τὸ βέλτιον § 428, § 202, § 137

τὸ... παρεσκευάσθαι poimeničeni infinitiv § 497

τὸ σῶμα § 123

παρεσκευάσθαι παρασκευάζω pripremiti; inf. perf. medpas.

πρὸς πάντα γὰρ

ὅσα πράττουσιν ἄνθρωποι

χρήσιμον τὸ σῶμά ἐστιν·

πρὸς πάντα § 193, § 435

ὅσα § 219

πράττουσιν πράττω činiti; 3. l. pl. ind. prez. akt.

ἄνθρωποι § 82
 χρήσιμον se. ἔστιν; § 103
 τὸ σῶμά § 123
 ἔστιν εἰμί biti; 3. l. sg. ind. prez. akt.
 χρήσιμον... ἔστιν imenski predikat, Smyth 909

ἐν πάσαις δὲ ταῖς τοῦ σώματος χρεῖαις
 πολὺ διαφέρει
 ὡς βέλτιστα
 τὸ σῶμα ἔχειν·

ἐν πάσαις ταῖς τοῦ σώματος χρεῖαις § 426, § 193, § 90
 πολὺ § 196
 διαφέρει διαφέρω razlikovati se, biti važno; 3. l. sg. ind. prez. akt.; različ-
 no, neprijelazno značenje § 447
 ὡς βέλτιστα § 202, § 204.3; ὡς uz superlativ Smyth 1086
 τὸ σῶμα § 123
 ἔχειν ἔχω imati; inf. prez. akt.

ἐπεὶ καὶ
 ἐν ᾧ δοκεῖ
 ἐλαχίστη σώματος χρεῖα εἶναι,
 ἐν τῷ διανοεῖσθαι,
 τίς οὐκ οἶδεν ὅτι
 καὶ ἐν τούτῳ
 πολλοὶ μεγάλα σφάλλονται
 διὰ τὸ μὴ ὑγιαίνειν τὸ σῶμα;

ἐπεὶ § 518
 ἐν ᾧ § 215, § 426
 δοκεῖ δοκέω *bezlíčno* čini se, 3. l. sg. ind. prez. akt.
 ἐλαχίστη § 202
 σώματος § 123
 χρεῖα § 90
 εἶναι εἰμί biti; inf. prez. akt.
 ἐλαχίστη... εἶναι imenski predikat, Smyth 909

ἐν τῷ διανοεῖσθαι διανοέομαι imati na umu, razmišljati; inf. prez. medpas.;
poimeničeni infinitiv § 497

τίς § 217

οἶδεν οἶδα znati; 3. l. sg. ind. perf. akt., perfekt sa značenjem prezenta,
§ 317

ὅτι... σφάλλονται izrična rečenica § 518

σφάλλονται σφάλω varati, prevariti; 3. l. pl. ind. prez. medpas.

ἐν τούτῳ § 213.2, § 426

πολλοὶ § 196

μεγάλα § 196

διὰ τὸ μὴ υἰγιαίνειν υἰγιαίνω biti zdrav; inf. prez. akt.; poimeničeni infinitiv
§ 497; negacija μὴ § 508, 509

τὸ σῶμα § 123

καὶ λήθη δὲ

καὶ ἀθυμία

καὶ δυσκολία

καὶ μανία

πολλάκις

πολλοῖς

διὰ τὴν τοῦ σώματος καχεξίαν

εἰς τὴν διάνοιαν

ἐμπίπτουσιν

οὕτως ὥστε

καὶ τὰς ἐπιστήμας ἐκβάλλειν.

λήθη § 90

ἀθυμία § 90

δυσκολία § 90

μανία § 90

πολλοῖς § 196

διὰ τὴν τοῦ σώματος καχεξίαν § 123, § 90, § 428

εἰς τὴν διάνοιαν § 97, § 419

ἐμπίπτουσιν ἐμπίπτω napasti, zahvatiti; 3. l. pl. ind. prez. akt.

ὥστε καὶ τὰς ἐπιστήμας ἐκβάλλειν § 90; posljedična rečenica s predika-
tom u infinitivu § 473

ἐκβάλλειν ἐκβάλλω izbaciti, odbaciti; inf. prez. akt.